

Malax kommuns infoblad

3•2022

BARNVÄNLIGHET

LIVSKRAFT

HÅLLBARHET

Kommundirektörens hälsning

Nu står vi inför den förändring vi diskuterat i åratal. Samkommunen för Österbottens välfärdsområde upphör efter sitt första och enda år och övergår till det självstyrande Österbottens välfärdsområde tillsammans med räddningsväsendet, social- och hälsovården i Kronoby och Korsnäs socialvård samt delar av samkommunerna inom specialomsorger, Kårkulla och Eskoo från 1.1.2023.

För kommunens del betyder detta att våra utgifter och inkomster i stort sett halveras. En del av skatten, närmare bestämt 12,64 procentenheter styrs till välfärdsområdet. Den nya kommunen med fokus på livskraft och bildning är här. Vi har inför detta en helt ny kommunstrategi i kommunen som tar fasta på tre temaområden – livskraft, hållbarhet och barnvänlighet. Utgående från dessa fokusområden jobbar vi.

Budgeten är på slutrakan när detta skrivs och kommer att behandlas i kommunsty-

relsen 31.10 och i fullmäktige 14.11.2022. Vår största investering de närmsta åren är Söderfjärdsbackens daghem, som planeras år 2022–2023 och har preliminär byggstart våren 2024 med sikte på att stå klart till hösten 2025. Behovet av fler platser inom småbarnspedagogik är skriande och i och med ett nytt daghem kan vi styra barn från gruppfamiljedaghem i lägenheter till ändamålsenliga daghemsutrymmen. I investeringsbudgeten finns även investeringar inom hållbarhet, bl.a. solpaneler på Kommungårdens tak. Livskraften stärks av det mesta vi gör – har vi en bra grundservice betjänar det våra invånare och kommunens livskraft. Efter 10 år med minskat invånarantal vände vi trenden ifjol och ökade med över 30 personer. Hittills i år (fram till och med 31.8) har vi fortsatt att växa. Söderfjärdsbackens bostadsområde var en viktig satsning rätt i tiden. Vi hoppas att det turbulenta världsläget inte hindrar invånare från att bygga sitt eget boende och se med tillförsikt på framtiden, även om befolkningens framtidstro naggats i kanterna av inflation, pandemi, energikris och kriget i Ukraina.

Efter investeringstunga år i Malax de senaste 10 åren är det nu hög tid att börja betala av på våra skulder. Därför är en av de viktigaste målsättningarna med budget-

arbetet att effektivisera driften och minska investeringarna, så att vi kan amortera ca 1 miljon av vår totala skuld på ca 30 miljoner under nästa år. Vi ser ut att lyckas med detta i budgetförslaget.

Jag är även stolt över det arbete kommunen gjort inom hållbar utveckling det senaste året. Tack vare projekt inom energieffektivisering har vi låtit kartlägga hur våra fastigheter kan energioptimeras och har en bra färdkarta framåt för detta. Vi har redan fått ner elförbrukningen jämfört med motsvarande period ifjol tack vare åtgärder som gjorts på basen av kartläggningen och arbetet fortsätter.

Kommunfältet är i drastisk förändring. Det har inte skett lika omvälvande förändringar sen kommunsammanslagningens tid på 1970-talet. Framtidens kommun är här! Och nya reformer väntar, nästa är arbets- och näringsreformen genom vilken arbets- och näringsstjänsterna är tänkt att överföras till kommuner och samarbetsområden år 2025. I förändringarna fortsätter vi fokusera på att skapa ett livskraftigt, barnvänligt och hållbart Malax!

Jenny Malmsten

Resultat av projektet "Förbättrad energiprestanda i fastigheter - ett steg mot en hållbar framtid"

Projektet "Förbättrad energiprestanda i fastigheter - ett steg mot en hållbar framtid" hade som syfte att främja hållbar utveckling genom energieffektiva och klimatvänliga energilösningar i kommunala och privata fastigheter. Projektet, som genomförts med stöd av miljöministeriet, har pågått sedan sommaren 2021 och avslutas i oktober 2022.

Projektledare Sajal Maqsood har förutom att leda projektet också fungerat som energirådgivare och har hjälpt och stöttat Malaxborna i energifrågor. Under projekttiden har vi lagt ut många olika energitips och lösningar på våra sociala medier och vi har ordnat webinarier för privata fastighetsägare och husbyggare där vi bjudit in olika experter. Sajal har också deltagit i olika tillställningar och presenterat projektet. Vi har aktivt försökt främja energieffektiva lösningar.

Från det här projektet tar vi med oss flera viktiga saker. En sak är den energikartläggning av våra egna fastigheter som projektet inleddes med.

– Jag är jätteglad att vi hann göra den här energikartläggningen i god tid före den här vintern och att vi nu också är redo att omsätta den i praktiken. Det gör att vi har kommit en bra bit på vägen redan, säger kommunidirektör Jenny Malmsten.

– Ett annat resultat av projektet som jag tycker är jätteroligt att se är hur man med hjälp av att lyfta fram hållbarhetsfrågorna i sociala medier och genom att informera på olika sätt till privata fastighetsägare, kan förändra fastighetsägares val. Vi ser bland annat en ökad aktivitet att söka statliga stöd för att byta från oljeuppvärmning till mera hållbara och klimatsmarta energilösningar, säger Malmsten.

Genom det här projektet har Malax kommun tagit ett ordentligt kliv framåt för att förverkliga vår strategi för hållbar utveckling.

– Även fast projektet avslutas fortsätter vi att arbeta aktivt med hållbarhetsfrågor. Satsningar syns i budgeten för nästa år. Vi har även inlett ett nytt projekt i höst som

fortsätter till våren 2024, även detta med finansiering från miljöministeriet. I projektet "Hållbara, energieffektiva byggnader som främjar cirkulär ekonomi - från processbeskrivning till förverkligande" kommer planeringen av Söderfjärdsbackens daghem att vara i fokus. Tillsammans med Österbottens förbund och kommunerna i regionen deltar vi i ett projekt gällande effektiva klimatåtgärder. Hållbar utveckling är ett fortgående och sektoröverskridande arbete som vi gör tillsammans, avslutar Malmsten.

Projektledare Sajal Maqsood, kommunidirektör Jenny Malmsten och teknisk direktör John Södergran

Utgivare

Malax kommun
Malmgatan 5
66100 Malax
malax@malax.fi
Tfn 06 347 7111

Ansvarig redaktör

Jenny Malmsten
jenny.malmsten@malax.fi
Tfn 06 347 7111

Översättningar

Malax kommun
om inget annat nämns

Tryckeri

KTMP Group Ab Oy

Upplaga

3 250

Utgivningsdag

26.10.2022

Seniorer på utfärd till Petalax

Äldrerådet ordnade i september en utfärd för seniorer till Petalax. Ett trettiotal personer mötte upp och besökte Vägrik allaktivitetshus, Petalax kyrka samt Högstadiet och Gymnasiet i Petalax. Det blev en lyckad dag med solsken och glatt umgänge.

Ett stort tack till Margareta Björkholm och

Foto: Vidar Björknäs

Tomi Tornberg som berättade om Petalax kyrka, till rektorerna Mona Enlund och Margareta Bast-Gullberg som berättade och visade runt i skolorna samt till kökspersonalen vid högstadiet med husmor Ann-Helen Ståhl i spetsen för kaffe och jättegod äppelkaka!

Studiestipendier

Följande stipendier kan sökas:

1. Hemkommunsstöd (75 euro per termin)

Kriterier för beviljande av hemkommunsstöd:

- heltidsstuderande vid universitet, högskola eller yrkeshögskola
- studeranden har Malax som hemort
- beviljas för högst 6 terminer eller tre år
- beviljas personer upp till 25 års ålder
- till ansökan ska bifogas närvarointyg från skolan eller intyg över studieprestationer.

2. Stipendium för studerande inom jord- och skogsbrukssektorn

Kriterier för beviljande av stipendium:

- studier inom jord- och skogsbrukssektorn
- studeranden har Malax som hemort
- till ansökan ska bifogas närvarointyg från skolan eller intyg över studieprestationer.

Ansökningsblanketterna finns på www.malax.fi eller kan hämtas från Kommungården. Ansökan med närvarointyg från studieinrättningen lämnas in senast 15.11.2022 till Kommunstyrelsen i Malax, Malmgatan 5, 66100 Malax eller per e-post till: malax@malax.fi.

Friluftsdag för seniorer

Centralförbundet för de gamlas väl ordnade 2–9.10 De Gamlas vecka. Temat för i år var Alla åldrars rätt – Tillsammans i naturen.

Vi deltog i De gamlas vecka genom att ordna en friluftsdag för seniorer i Pixnehallen. Deltagarna fick prova på olika motionsformer såsom boule, kappgymnastik och mo-

tionsbana. Några tappra deltagare trotsade regnvädret och tog en promenad i skidspåret. Medborgarinstitutet fanns på plats och tog emot kursönskemål och biblioteket lånade ut böcker. Efter allt motionerande smakade det bra med en grillkorv!

Fastighetsinventering

Malax kommun gör tillsammans med FCG Finnish Consulting Group Ab en utredning och jämförelse mellan det aktuella läget på fastigheterna och kommunens byggnadsregister, befolkningsdatasystemets byggnadsregister och Skatteverkets register och uppdaterar enligt rådande situation.

Inventeringen görs områdesvis. Först på tur är ett område som sträcker sig från Malax Öjna i söder, längs strandlinjen till Svartöängen i norr och går in en bit mot Yttermalax by på båda sidorna av ån längs Tuvasvägen och Åminnevägen.

I samband med inventering av fastigheten granskas bl.a. byggnadens placering, adress, byggnadernas yttre mått, användningsändamål och annan basinformation. Byggnaden kan fotograferas.

Inventeringsarbetet utförs i sin helhet utomhus, inventeringsgruppen går inte in i byggnaderna. Fastighetsägaren behöver inte ta kontakt för inventeringsarbetet och behöver inte heller närvara under inventeringen. Inventeringsgruppen bär ID-kort och har ett infobladd i bilfönstret. Inventeringsarbetet utförs veckorna 36–50.

Kontaktuppgifter:

Fastighetsinventerare

Marica Stolpe

Tfn 040 653 7588, marica.stolpe@malax.fi

Byggnadsinspektör

Nicklas Ingves

Tfn 050 502 7786, nicklas.ingves@malax.fi

Malaxdagen blev en fin tillställning

Malaxdagen firades i år den 7 augusti med sång, musik och picknick vid Brinkens museum.

Det var hela 30 personer som uppträdde medan 300 personer avnjöt sin picknick.

Tillställningen blev en dag att minnas, så vi hoppas på en fortsättning nästa år!

InBody-mätning 8.11.2022

Vi ordnar en InBody-mätning tisdag 8.11 kl. 13–17.30 i sportstugan i Pixne. Mätningen tar endast ett par minuter + 5–10 min för genomgång av resultaten. Priset är 10 €/person, gärna kontanter. Anmäl dig och beställ tid genom att ringa 050 373 8346/Hendricksson eller skicka e-post på fritid@malax.fi.

InBody är en analys av kroppens sammansättning. Du får reda på kroppens muskelmassa, muskelbalans, fettmängd, visceralt fett, vätskebalans, fitness index och lite annat. De som vill får också personlig feedback på sina resultat. Mätningen kan inte göras om du är gravid, har pacemaker eller har amputerat ben eller arm. Mätningen görs helst minst 2 timmar efter mat.

I form för livet

Motionskampanjen där alla kan delta! Sommarkampanjen vanns av Cajsa Kronqvist, stort grattis! Höstkampanjen håller på 26.9.22–8.1.23. Delta t.ex. genom att fylla i motionskortet du hittar i matbutiken eller skicka e-post till fritid@malax.fi. Man kan också skriva sitt namn i någon av motionslådorna eller delta digitalt via heiaheia.com. Bland deltagarna lottas ett presentkort till ett värde på 100 € ut samt minst 20 andra vinster. Kom ihåg att du alltid kan delta i våra IFFL-kampanjer, året runt. Vi ordnar fyra kampanjer per år och ungefär 3 månader/gång.

Kilometrikisa på cykel

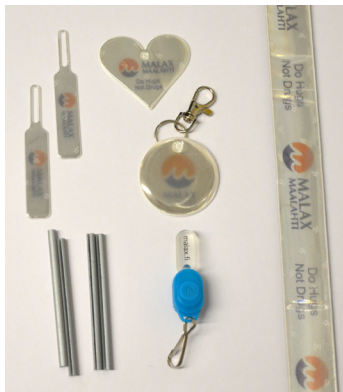
Kilometrikisa cykelkampanj startade 1.5 och avslutades 22.9. Tre deltagare från Malax cyklade över 3 000 km och två till över 1 000 km. Huvudvinsten, en cykel, vanns av Anders Smulter, stort grattis! Alla som cyklat mer än 500 km får ett diplom och ett pris. Alla vinnare kontaktas personligen.

Anders Smulter

Hämta gratis reflex

Vi vet alla att vi syns dåligt i trafiken under mörka tider, en reflex kan rädda liv. Att sitta i en bil och försöka se om det är någon skugga som syns där ute kan vara svårt och besvärligt. Gatubelysning hjälper inte mycket, om alls. Genom att bära reflex, lampor och färgglada kläder sparar du kanske både liv och minskar stressen bland andra trafikanter, oberoende om de kör bil, cyklar eller går. Fritidskansliet delar ut olika sorters reflexer, du kan hämta en egen från infon i Kommungården.

Gratis istider, rinkbandy och hockey för kvinnor

Gratis istider för allmänheten, gratis rinkbandy för motionärer och hockey för kvinnor har startat. Kolla via bokning.malax.fi/bokningar/ och välj rinkar och Targahallen för att se vilka tider som erbjuds. Tiderna varierar från vecka till vecka.

Nytt vid Söderfjärdsbackens motionstrappa

En del nytt har hänt vid motionstrappan på Häggnäsberget i Malax. Söderfjärdens Hembygdsförening har under sommaren uppfört en parkeringsplats med infart från Söderfjärdsvägen 760 (1,75 km från korsningen mot Solf). På parkeringen ryms åtta bilar. I maj gjorde fritidskansliet en stig till trappan, men stigen var svårforcerad, så nu har det gjorts en ny sträckning som går längre ned på slät skogsmark. Stigen är väl uppmärkt.

Motionstrappan kommer nu i oktober att få 18 trappsteg till och kommer efter det att ha 105 trappsteg, vara 45 m lång och ha en stigning på 15 m. En uppdaterad karta i PDF finns på kommunens webbplats under fritid/motion och idrott/idrotts-, motions- och fritidsanläggningar.

Låna motionsredskap

Fritidskansliet och biblioteket samarbetar kring att låna ut bland annat motionsredskap, cyklar, aktivitetsarmband, pulsklockor, skridskor, snöskor, balansredskap, hantlar, träningsgummiband, hula-hula och blodtrycksmätare. Exakt vad som erbjuds kan variera. Allt detta kan du låna via biblioteket i Yttermalax. Ge gärna förslag till fritid@malax.fi på saker som vi kunde skaffa och låna ut.

Två nya muralmålningar

I kommunen har två nya muralmålningar uppförts under sommaren och hösten.

Inom ramen för Malaktas projekt Mural Rural har Erik "Elmo" Lindström, Dirty Elmo, gjort en muralmålning på båda sidorna av tunneln under Malaxvägen i Yttermalax (nära S-market).

På Bergö har Jon Gredmark gjort en muralmålning på servicebyggnaden intill Bergö daghem/Bergöraden (Bredhällsvägen 43 b).

Passa på att ta en titt när du är i närheten!

Finlandsmodellen aktiverar kommunens barn

Höstterminen för Finlandsmodellen för hobbyklubbar har startat för årskurserna 1–9 i kommunens alla skolor. Finlandsmodellen är gratis klubbverksamhet som ordnas i samband med skoldagen. I höst ordnas totalt 18 klubbar med över 230 deltagare. Klubbinne-

hållet varierar och kan vara allt från idrott, matlagning, skapande, ordkonst, djurskötsel osv. Besök www.malax.fi/fritid/finlandsmodellen eller kontakta projektkoordinator Sara Snickars på sara.snickars@malax.fi för mera information om verksamheten.

Power Club, hobbyklubb för åk 5–6

Årets Power Club startade i början på oktober. Denna säsong är det två klubbar i Övermalax, tre i Yttermalax, en i Petalax och en på Bergö. Totalt är över 130 barn med. I Övermalax och Yttermalax deltar årskurs 5–6 och i Petalax och på Bergö är även årskurs 4 med. Dessa klubbar ger varje vecka arbete åt 14 ungdomar i åldern 15–19.

Power Club är klubbverksamhet som ska gynna barns uppväxt genom nykterhet,

motion, hälsosamma levnadsvanor, goda värderingar och trygg gemenskap. Barnen och ungdomarna träffas en timme i veckan, vanligen i gymnastiksalen i egen skola men de har även pyssel, filmkvällar och annat. De brukar också besöka Vasa simhall och bowlinghallen.

POWER CLUB

PEPP för föräldrar

I Malax finns en grupp som heter *Effektgruppen* som arbetar med rusmedelsförebyggande frågor och verksamhet. Effekt är ett föräldraprogram som är utarbetat i Sverige och som vi i Malax använt oss av sedan år 2014. Programmet riktar sig till föräldrar med barn i åk 6–9. Nu finns ett österbottenskt program som riktar sig till elever i alla åldrar och till föräldrar. PEPP finns också för föreningar.

Effektgruppen har gått PEPP-utbildningen

Hälsa i skolan

Vartannat år görs en enkätundersökning bland alla i åk 8 och 9 i hela Finland. Undersökningen görs av THL, Institutet för hälsa och välfärd. Bland eleverna i Högstadiet i Petalax var en del saker bra och andra saker mindre bra jämfört med medeltalet i hela landet. Våra elever tyckte att de fick vara mera delaktiga och kunde påverka mera än övriga Finland, även matvanorna samt den upplevda fysiska och mentala hälsan var i det stora hela bättre. Skolan upplevdes mera positivt och vi hade mindre skoltrötthet. Våra ungdomar kände sig även mindre ensamma. Malaxungdomarna hade en

och ska nu implementera PEPP i verksamheten. Det är även meningen att eleverna ska få ta del av den del som berör dem. För vårdnadshavare finns många tips och råd om uppfostringsfrågor och hur ni kan diskutera rusmedelfrågor med era barn. Mera om PEPP finns på pepp.fi.

PEPP

aning mindre hobbyer, idrottsaktiviteter och andra fritidssysselsättningar. Användningen av tobak, alkohol, snus och droger var ungefär samma som övriga Finland. Detta var i stora drag skillnader mellan medeltalet bland våra ungdomar och övriga Finland. Det fanns dock på många frågor stora skillnader mellan flickor och pojkar, t.ex. pojkarna var mycket mera nöjd med livet, de hade också mera fritidsaktiviteter att välja mellan. Både kommunen och välfärdsområdet följer med resultaten och insatser görs för att de ska förbättras på alla områden, men speciellt på de svagaste.

Tjejgruppen

Tjejgruppen är en ny grupp för flickor i åk 8–9. Vill du få nya vänner, lära dig nya saker, göra vad som helst, prata fritt, utveckla din personlighet och äta gott? Då kan du komma med i gruppen som håller till i gillestugan i Kommungården i Malax måndagar fram till 14.11 kl. 18–19.30. Ledare är Miia Seppi och Jonna Löfgren. Tjejgruppen ordnas i samarbete med Malax-Petalax-Bergö 4H och Jonnas Gnista.

Skolornas friidrottsdag

Kommunens skolor, åk 1–6, hade en fin och trevlig friidrottsdag i Pixne 15.9.2022. Eleverna kunde delta i 3–4 grenar var och mellan tävlingsgrenarna lekte de vid lekstationen. Totalt deltog 350 elever.

Ny cykeltaxi

Fritids- och kulturnämndens projekt Småbarns pedagogik i rörelse skaffade en till cykeltaxi. Nu finns det två cykeltaxin som alternerar mellan kommunens daghem. I en cykeltaxi ryms sex barn.

Föreningar!

Meddela alltid era evenemang till fritid@malax.fi. Sätt även upp alla era evenemang på evenemangsportalen events.osterbotten.fi/evenemang/. Evenemangen syns då även automatiskt på Visit Vaasa.

Höstens evenemang på Malax kommunbibliotek

Kom och se Sebastian Sundlins **utställning** "I huset där tomaterna bor" på Malax kommunbiblioteks betjäningpunkter! Utställningen finns i Petalax bibliotek 10–28.10.2022, i Bergö bibliotek och Övermalax bibliotek 31.10–25.11.2022.

Spelkvällar ordnades på Petalax bibliotek 13.10 och Bergö bibliotek 20.10. Följande spelkväll ordnas i Yttermalax bibliotek torsdag 1.12 kl. 15–20. Kom och spela brädspel och kortspel med dina vänner eller med bibliotekets personal!

Foto: Pixabay

Det spökar på biblioteket igen!

Nina Dahl-Tallgren högläser en lagom spännande saga, det finns ordkonst och färgläggning. Kom och låna böcker i mörkret, ta gärna med ficklampa!

I Yttermalax bibliotek spökar det måndag 31.10 kl. 18–20, ingen anmälan.

I Petalax bibliotek spökar det fredag 4.11 kl. 18–20. Anmälan med anledning av servering senast tisdag 1.11 per e-post till: petalax.bibliotek@malax.fi. Spökkvällen i Petalax bibliotek sker i samarbete med Petalax Hem och skola och Föräldraföreningen för Smultrostället.

Foto: Pixabay

Bibliotekets öppettider under jul och nyår

Malax kommunbiblioteks betjäningpunkter har normal öppethållning med följande undantag: Övermalax bibliotek är stängt 23.12.2022–6.1.2023. Alla bibliotek är stängda 24–26.12.2022 och 6.1.2023.

Viddla

Malax kommunbibliotek erbjuder nu film via Viddla! Streama 3 filmer/månad gratis med lånekort och pin-kod på www.viddla.fi.

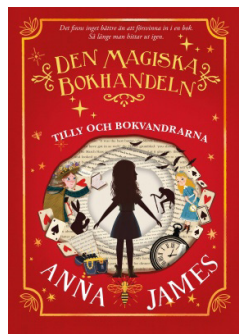

Malax kommunbiblioteks skrivtävling 2022

Under sommaren ordnade bibliotekets projekt Ordkonst i Malax en skrivtävling för barn i åldern 7–15 år. Tävligen inspirerades av boken *Tilly och Bokvandrarna*, första delen i serien Den magiska bokhandeln.

Barnen fick skriva berättelser med startpunkt; 1. Du dras in i en boks handling, 2. En karaktär hoppar ut ur en bok eller 3. Något annat spännande händer med boken.

Vi fick in hela 30 tävlingsbidrag! Juryn, bestående av Linnéa Prost (bibliotekschef), Kristoffer Nykopp (ungdomsledare) och Jasmine Urwäder (journalist), läste igenom alla bidrag och valde ut 3 vinnare samt 2 stycken hedersnämndanden.

Bibliotekschef Linnéa Prost och projektledare för Ordkonst i Malax Camilla Rönnholm delade ut vinsterna i Yttermalax skola och Petalax skola där vinnarna fanns.

Första pris: Agnes Lundmark: **Den mystiska boken - med zombier**

Vinst – 3 stycken biobiljetter och boken *Spökdiktare och Slottspoeter*

Andra pris: Melvin Nyström: **Hjärnbytet**

Vinst – 3 stycken biobiljetter

Tredje pris: Olivia Sundsten: **Kaninen Tus-san**

Vinst – 3 stycken biobiljetter

Hedersnämmande: Melissa Pinola:

Magiska dagen

Vinst – en godispåse och ett skrivhäfte

Hedersnämmande: Denyl Herysyemenko:

Hur skriver jag

Vinst – en godispåse och ett skrivhäfte

Låna e-böcker och ljudböcker via Biblio

biblio

I tjänsten Biblio (f.d. Elib) finns svenska e-böcker och e-ljudböcker. Biblio har också ett urval av e-böcker och e-ljudböcker på andra språk.

Biblios e-böcker kan laddas ner till din dator, surfplatta eller smarttelefon. En stor del e-böcker kan även läsas online i din webbläsare, dvs. uppkopplad mot nätet utan att ladda ner ett läsarprogram. För att lyssna på Biblios ljudböcker i webbläsaren behöver du vara uppkopplad mot nätet.

I appen kan du både läsa e-böcker och lyssna på e-ljudböcker i on- och offlineläge. För att göra dina lån tillgängliga offline, gå till dina lån och klicka på reglaget till höger om varje bok. Då laddas e-boken eller ljudboken ner och kan därefter användas utan nätuppkoppling.

Biblio finns för både iOS och Android och

kan hämtas i App Store eller Google Play. När du öppnar appen första gången väljer du Fredrika i listan över bibliotek och loggar in med ditt lånekortsnummer och din pin-kod.

För att låna behöver du lånekort och pin-kod som du får från biblioteket. Lånetiden är 28 dagar. Du har möjlighet att låna 6 böcker/kalendermånad. Flera låntagare kan ha samma bok lånad samtidigt.

Om det inte går att göra nya lån i e-bokstjänsten kan det bero på att bibliotekets spärr för Biblio har nåtts.

Fredrikabiblioteken har satt en gräns utgående från bibliotekens budget, vilken påverkar hur många lån som kan göras per kvartal. I slutet av varje kvartal kan gränsen vara uppnådd. Kvartal 1 slutar 31.3, kvartal 2 slutar 30.6, kvartal 3 slutar 30.9 och kvartal 4 slutar 31.12.

Digitala dagstidningar och tidskrifter via PressReader!

pressreader

E-tidningstjänsten PressReader erbjuder dagstidningar och tidskrifter från alla världens hörn. Genom att logga in med ditt lånekortsnummer och din pin-kod får du tillgång till PressReaders fulla utbud utan begränsningar.

Sidan och appen är engelskspråkiga, men i utbudet finns tidningar på svenska och finska. Under menyn Browse (i appen) eller Catalog (på webbsidan) hittar du olika kategorier och kan filtrera enligt språk och land.

NYHET! Nu kan du använda PressReader hemifrån genom att logga in med ditt lånekort och pinkod!

Logga in i PressReader

- Besök www.pressreader.com eller ladda ner appen PressReader (finns som apple-, android- och microsoftapp).
- Tryck på Sign in, välj sedan Library or Group.
- Sök upp ditt eget bibliotek. Enklast är att skriva in kommunens namn i sökrutan.
- Logga in med ditt lånekortsnummer och din pin-kod. Du behöver inte skapa något användarkonto.
- Nu kan du ladda ner dina favorittidningar från tjänsten. Helt gratis!

Malax Vatten informerar

Eftersom vi har kommit till en tid när det ska sparas och det varnas för att elen kan vara begränsad under vissa perioder, vill vi informera och varna våra kunder om att man inte får sänka eller på annat sätt äventyra rumstemperaturen i utrymmen där vattenmätaren är installerad. Friskluftventiler ska hållas stängda under kalla perioder. Direkt rumstemperaturen går ner till 0 grader, fryser vattenmätaren sönder och när det sen igen blir plusgrader uppstår läckage.

Om man vet att vattenmätaren är på ett känsligt ställe kan man också isolera den.

Vattentjänstverket vill också upplysa kunderna om att vattenmätaren med installationer är på anslutarens ansvar.

Överföring av anslutningsavtal

Ska din fastighet byta ägare? Då ska du göra en anmälan om överföring av anslutningsavtal för vatten och avlopp. Blankett finns på www.malax.fi. Om du vill att vi sänder blanketten per post, kontakta kanslisekreterare Susanne Nyman, tfn 040 650 8132.

Anmäl mätarställningen på överlåtelsedagen och bifoga kopia av köpebrevet, bouppteckning eller dylikt.

Avläsning av vattenmätare

Avläsningskort har sänts ut till Malax Vattens kunder. Avläsningen ska returneras till Malax Vatten senast 10.11.2022. Det är också möjligt att meddela uppgifterna via kommunens webbplats.

Observera att vi tar ut en avgift på 37,20 euro ifall mätarställningen inte meddelats inom utsatt tid. Avgiften läggs automatiskt på följande vattenräkning.

Spartips!

Kontrollera din vattenförbrukning

Uppvärmning av varmvatten utgör ca 30–40 % av en fastighets årliga energiförbrukning. I medeltal använder en person ca 110 liter vatten/dygn. Det finns alltså skäl att ge akt på hur vi använder oss av bruksvattnet. Så om det är möjligt, använd varmt och hett vatten sparsammare.

Använd kallt vatten

Använd kallt vatten så fort det är möjligt – du kanske inte behöver låta vattnet rinna tills det blir varmt.

Diskmaskinen

Diska inte med halvfyllt diskmaskin. Är den full kommer du att använda ca 30 % mindre maskindiskvatten på årsnivå.

Duscha

Är du 15 minuter i duschen använder du ca 200 liter vatten + uppvärmning, samma energimängd som en 60 W glödlampa förbrukar på 3 dygn. Duschar du 5–10 minuter med lagom temperatur kan du spara en hel del, speciellt om ni är många i familjen.

Läckage

Kontrollera att inga kranar läcker. En kran eller WC-stol som läcker kan bli dyrt. En droppe vattenkran betyder läckage på ca 30 m³ vatten/år, vilket utgör en tilläggskostnad på 110 € för vatten och avlopp. En läckande WC-stol kan innebära läckage på 3000 m³ vatten/år. Det betyder en tilläggskostnad på 10 970 € för vatten + avlopp.

Foto: Pixabay

AFFÄRSVERKET MALAX VATTEN

TAXA FÖR 2023 Exkl. moms, moms 24 % tillkommer	VATTENTJÄNSTER		AVLOPPSTJÄNSTER	
Bruksavgifter	1,15	euro/m ³	1,80	euro/m ³
Förhöjd förbrukningsavgift	2,88	euro/m ³		
Tillfällig bruksavgift	2,88	euro/m ³	4,50	euro/m ³
Grundavgift	110	euro/år	130	euro/år
*Förhöjd grundavgift	200	euro/år		
Sprinkleravgift	250	euro/år		
Allmänna omkostnader, vattenanslutningsgrävning	35	euro		
Allmänna omkostnader, avloppsanslutningsgrävning			35	euro
Allmänna omkostnader, samtidigt både vatten- och avloppsanslutningsgrävning = 60 euro	60	euro		
Mätarkontrollavgift	50	euro/gång	50	euro/gång
Mätaravläsningsavgift / avläsningsavgift	30	euro/gång	30	euro/gång
Servicebesöksavgift	40	euro/gång	40	euro/gång
Återanslutningsavgift	100	euro/gång	100	euro/gång
ANSLUTNINGSAVGIFT Exkl. moms, ingen moms tillkommer				
Egnahemshus 15 poäng, vatten	2 400	euro		
Poängpris	160	euro		
Egnahemshus 1000 jmf-m ² , avlopp/dagvatten			4 600	euro
Jmf-m ² pris			4,60	euro
Övriga fastigheter enligt gällande anvisningar				

*De fastigheter som befinner sig utanför verksamhetsområdet för vatten och är anslutna till både vatten och avlopp erlägger en grundavgift på 240 €/år + moms.

Saneringen och utvidgningen av Solhagens daghem klar

Saneringen och utvidgningen av Solhagens daghem är klar. Barn och personal som har vistats i baracker i tre år har nu fått flytta in i nya fräscha utrymmen. I den nya delen av daghemmet finns två avdelningar, två speciallärrum, ett föreståndarrum, materialförråd samt personalutrymmen. Detta verksamhetsår finns Gula månkraketen/Övermalax förskola och Lila kometen i de nybyggda avdelningarna. Lila kometen består av en blandgrupp med 3–5-åringar, varav de

barn som är födda 2017 går i tvåårig förskola. I nya utbyggnaden finns plats för 33 barn i åldrarna 1–6 år. Totala antalet barn vid Solhagens daghem är i dagsläget 82 stycken inskrivna, men antalet lever och ändras enligt de behov som finns i kommunen.

Huvudplaneringen av daghemmet har gjorts av Byggnadsplanering AK-Plan och Ab Byggtjänst H-E Storlund Oy har fungerat som huvudentreprenör för bygget.

Söderfjärdsbackens daghem

Planeringen av Söderfjärdsbackens daghem har inletts. Planerings- och byggnadskommittén bestående av medlemmar från tekniska nämnden, bildningsnämnden, kommundirektören, kommunfullmäktige samt ungdomsfullmäktige har hittills haft två möten. Hanna Strandberg är ordförande för kommittén.

Ab Byggbotnia Oy har valts till huvudplanerare. Planeringen av daghemmet ska utgå från att stommen ska göras i CLT-element och beprövade hållbara lösningar ska användas. Kommittén har beslutat att daghemmet planeras med totalt sju avdelningar, men fem avdelningar byggs i första skedet.

I samband med planeringen har hörande av barn gjorts. Barnen vid Knattebo och Solhagens daghem samt Yttermalax förskola har ritat och berättat hur deras drömdaghem skulle se ut. Barnen önskar sig bl.a. en krokig rutschkana, en rymdraket att sitta i ute, gungor för små barn, ett ritrum och ett lärum, brandvarnare i taket och pojkar som jobbar där.

Daghemmet är budgeterat att kosta ca 5 miljoner euro. Byggstarten beräknas ske våren 2024.

VAASANSEUDUN KEHITYS OY
VASAREGIONENS UTVECKLING AB
VAASA REGION DEVELOPMENT COMPANY

Köpare letar efter företag inom produktion och handel

I början av hösten var dussintals företag till salu i Vasaregionen. VASEKs ägarskiftesexperter **Kjell Nydahl** och **Antti Alasaari** hade på sin lista 64 företag som letade efter en ny ägare i augusti. En del av dem är i så kallad tyst försäljning, så inga försäljningsannonser finns på dem varken på nätet eller i dagstidningarna. Företagen som var och är fortfarande på listan representerar flera olika branscher: restauranger, olika företag inom handels- eller tjänstesektorn eller småindustriföretag.

Företagsrådgivare på Startia och VASEK föreslår som ett alternativ för dem som planerar att starta eget att köpa ett företag som redan är verksamt. Men även de som är intresserade av att köpa ett företag är ofta i kontakt med VASEK och frågar vilka typer av företag som är till salu.

– Det finns serie-entreprenörer som ständigt letar efter nya affärsmöjligheter. Dessutom finns det företagare som letar efter andra företag i samma bransch för att växa sin egen verksamhet. Antingen genom att slå samman funktionerna, eller så att verksamheten i köparens eget företag diversifieras. Ibland vill man köpa ut en konkurrent, andra gånger vill man köpa kunder. Det blir allt vanligare att ett företag köps ut på grund av sin kompetenta arbetskraft, säger Alasaari.

Efterfrågan särskilt på företag som tillverkar egna produkter

Enligt Nydahl frågar köparkandidater oftast efter små industriföretag, företag som tillverkar egna produkter eller företag inom handeln.

– Om du har produktionsverksamhet, lönsamt detaljhandels- eller industriföretag och det har kommit i tankar att det kan vara aktuellt att sälja företaget, lönar det sig att informera oss om din vilja att sälja. Om en intresserad köparkandidat frågar oss om ett liknande företag, vet vi att föra säljaren och köparkandidaten ihop. Naturligtvis är vår tjänst konfidentiell, så vi lämnar inte ut information som identifierar företaget till köparkandidaten utan säljarens tillstånd, betonar Nydahl.

Företagsköpsförhandlingar omfattar ofta sekretessavtal och ibland intentionsavtal

och fortsätter i en viss ordning. VASEKs ägarskiftesexperter hjälper båda parter i transaktionen att fortsätta i rätt ordning i processen.

Företaget i försäljningsskick

Om man kommer till insikt, efter att man har läst den här artikeln, att man kunde sälja sitt företag, uppmanar Nydahl och Alasaari att börja med att sätta företaget i försäljningsskick.

– Vi har en lista med mer än 20 köpare, så det kan hända att du snabbt hittar en ny ägare för din verksamhet, säger de.

– Organisera ditt företag så att det är så attraktivt som möjligt att köpa. Företaget ska vara lönsamt, ha bra produkter och fungerande kundrelationer. Om möjligt, sträva efter att göra företagets verksamhet så oberoende som möjligt från ditt eget arbete. Ordna all dokumentation i ordning och håll dina tillstånd uppdaterade. Kontrollera också att alla företagets avtal, inklusive anställningsavtal, har dokumenterats, Alasaari listar och påminner ännu om att läsa ägarskiftesguiden riktad till säljaren av företaget.

Ladda ner ägarskiftesguiderna på adressen www.vasek.fi/foretagets-agarskifte.

Text & foto: VASEK

Arbetsgruppen för integration i Malax ordnar

Torsdagsträffar

VARJE TORSDAG FRAM TILL 15.12.2022 I MALAX. PLATS OCH KLOCKSLAG VARIERAR BEROENDE PÅ PROGRAM.

PROGRAM

27.10 Röda Korset - träff i lagret
 3.11 Malax mittemellan marthaförening - stickjunta på Malakta
 10.11 Biblioteket - träff i Yttermalax bibliotek
 17.11 Malakta - träff med tema kreativitet
 24.11 Fritidskansliet - julinspirerad vandring
 1.12 Röda Korset - träff på Socken
 8.12 Malakta - träff med tema kreativitet
 15.12 Församlingen - julandakt

Kom med i Facebook-gruppen *Integration i Malax* eller besök www.malax.fi för mera information gällande träffarna.

Vi önskar alla Malaxbor välkomna med!

JULHJÄLPEN 2022

i Malax, Petalax och Bergö

Företag, föreningar och privatpersoner kan bidra med en valfri summa som betalas till Julhjälpens konto:

FI98 5670 0820 4063 77
 Mottagare: Malax kyrkliga samfällighet

De insamlade medlen går till köpkort åt mindre bemedlade i Malax, Petalax och Bergö inför julen 2022.

TILLSAMMANS GÖR VI SKILLNAD!

Tillstånd för penninginsamling: RA/2022/741, giltigt tills vidare fr.o.m. 5.5.2022
 Anordnare: Malax kyrkliga samfällighet

KULTURVOLONTÄRER SÖKES!

VI VÄLKOMNAR ÄNNU MED NYA KULTURVOLONTÄRER OCH NYFINLÄNDARE I VÅRT PROJEKT. DU HITTAR MERA INFORMATION OM PROJEKTET PÅ KOMMUNENS HEMSIDA UNDER RUBRIKEN NÄRINGS-LIV OCH ANDRA TJÄNSTER, INTEGRATION. OM DU KÄNNER TILL NÅGON NYFINLÄNDARE SOM SKULLE GLÄDJAS AV EN KULTURVOLONTÄR FÅR DU GÄRNA HJÄLPA TILL MED ATT ANMÄLA DENNE VIA HEMSIDAN. INFORMATIONEN FINNS OCKSÅ PÅ FACEBOOKSIDAN "INTEGRATION I MALAX".

INITIATIVTAGARE: ISABEL FLEMMING & SOFIA LILLGÄLS (INTEGRATIONSANSVARIG MALAX KOMMUN)

Projekt: Kulturvolontär

VAD?
 ETT ROLIGT OCH GIVANDE SÄTT ATT GYNNA INTEGRATIONEN I MALAX OCH VISA UPP VILKEN KULTUR SOM FINNS HÄRI

HUR?
 GENOM ATT BLI KULTURVOLONTÄR OCH TA MED EN NYANLÄND ELLER NYANLÄNDA TILL ETT KULTUREVENEMANG. KULTUREVENEMANGET KAN VARA ALLTFRÅN BAKLUCKELOPPIS VID SOLHEM, DANS VID ÅMINNE ELLER KONSTUTSTÄLLNING VID MALAKTA. OCH ALLT DÄREMELLAN.

NÄR?
 NÄRSOMHELST. DU BEHÖVER INTE HELLER BINDA UPP DIG FÖR EN LÄNGRE TID, REDAN EN GÅNG KAN GÖRA STOR SKILLNAD.

VEM?
 ALLA. ALLA ÅLDRAR, ALLA LIVSSITUATIONER. VI PASSAR IHOP VOLONTÄRER OCH NYANLÄNDA ENLIGT GEMENSAMMA INTRESSEN!

Projektet har skapats med inspiration från Jakobstads integrationsenhet Fritidsvolontär-projekt

INICIJATORI: ISABEL FLEMMING & SOFIA LILLGÄLS (ODGOVORNA ZA INTEGRACIJU U OPŠTINI MALAX)

Project: Cultural volunteer

WHAT?
 A FUN AND REWARDING WAY TO TAKE PART OF CULTURAL ACTIVITIES IN MALAX, PRACTICE LANGUAGE AND TO MEET NEW PEOPLE.

HOW?
 YOU REGISTER INTEREST TO TAKE PART OF THE PROJECT. AFTERWARDS YOU'LL BE MATCHED TOGETHER WITH AN CULTURAL VOLUNTEER THAT BRINGS YOU TO AN CULTURAL EVENT THAT YOU ARE INTERESTED IN.

WHEN?
 ANYTIME.
 YOU CAN REGISTER AS MANY TIMES AS YOU WANT TO.

WHO?
 EVERYBODY. ALL AGES, ALL CIRCUMSTANCES OF LIVES. WE MATCH YOU TOGETHER WITH AN VOLUNTEER BASED ON YOUR MUTUAL INTERESTS.

The project is based on inspiration from Jakobstads integrationunits "Fritidsvolontär"- Project

Hej malaxbor och korsnäsbor!

Ta vara på de viktigaste telefonnumren till social- och hälsovården.

☎ **Bedömning av vårdbehov 06 218 9000**

I samband med att du får ditt vårdbehov bedömt kan du även få egenvårdsanvisningar. Du kan också ges upplysning om vilken vårdenhet du ska kontakta vid behov.

☎ **Munhälsovårdens tidsbeställning 06 218 9100**

☎ **Jourhjälp 116 117**

Betjänar varje dag dygnet runt

När din egen hälsostation är stängd kan du ta kontakt med jourhjälp om du får akuta hälsoproblem. Ring Jourhjälp före du söker dig till jourmottagningen.

☎ **Allmänna nödnumret 112**

Betjänar dig varje dag dygnet runt

Ring det allmänna nödnumret om du behöver hjälp genast

☎ **Välfärdsområdets växel 06 218 1111**

☎ **Vuxensocialt arbete**

Telefontid/tidsbeställning: vardagar kl. 8.30–9.30, Malmgatan 5, Malax

socialarbetare tf. 06 218 7409

socialarbetare tf. 06 218 7411

socialhandledare tf. 050 5381060

Om du behöver stöd i din livssituation kan du ringa en socialarbetare för att diskutera och starta en bedömning av ditt servicebehov.

☎ **Barn- och familjesocialarbete**

Telefontid/tidsbeställning: vardagar kl. 8.30–9.30, Malmgatan 5, Malax

socialarbetare tf. 040 594 2657

socialarbetare, barnatillsyningsmannen mån, ons, tor tf. 06 218 7411

socialarbetare mån–fre, tf. 06 218 7409

socialhandledare tf. 050-538 1060

☎ **Hjälpmedelsservice 050 566 8520**

Telefontid: mån–fre kl. 11–11.30

Öppentid i utlåningen: ti–tors kl. 14.00–15.00.

Adress: Länsmansvägen 1

☎ **Vårdmaterialutdelning 040 650 8040**

Mån–tor 7–15.30, fre 7–14

Öppet för utdelning tis och ons 7–12.

Lagret

Malax–Korsnäs Hälsovårdscentral

Ingång via allmän medicinskavdelning,

materialet finns i ett skåp genast till höger vid ingången.

Material som beställts till Korsnäs kan hämtas från Hälsoårdens förråd kl. 8–16. Diabetes vårdmaterial delas också ut i samband med diabetesköttarbesök.

☎ **Bedömning av behovet av hemvård**

Om du är i behov av hemvård eller stödtjänster kontakta servicehandledningen i ditt område.

Övermalax hemvårdsdistrikt

tf. 050 502 7785, Malmbrinken 4

Yttermalax hemvårdsdistrikt

tf. 050 526 1169, Malmbrinken 4

Petalax hemvårdsdistrikt

tf. 050 441 4847, Petalax kyrktået 10 C

Bergö hemservicedistrikt

tf. 050 441 4847, Petalax kyrktået 10 C